

Dagens kronikør er socialrådgiver og mener ikke, at det er hans pligt at agere syge borgers frelsende engel. Han skal først og fremmest følge den gældende lovgivning.

Foto: Andreas Haubjerg

tilbudte hjælp. I den slags tilfælde kan lovgivningen og dens indskærpelse af borgerens rettigheder være med til at forhindre en mere aktiv deltagelse fra min og mine kollegaers side. Og på trods af systemets magtesløshed synes jeg, at det bør være en fundamental menneskeret.

Samfundet må stille krav

Lovgivningen på det sociale område er til for de borgere, som midlertidigt ikke er i stand til at klare sig selv. For at kunne modtage hjælpen er der nogle mindstekrav, som skal opfyldes.

Her kommer ressourcebegrebet ind. Det er af mange blevet opfattet som indbegrebet af embedsværkets ondskab. Jeg skal ikke kommentere de mange sager, som har været omtalt i pressen, da jeg kun kender til dem ud fra det, jeg har læst. Men generelt oplever jeg ikke, at kravet om ressourceforløb strider mod de krav, der må kunne sættes til mennesker, der søger hjælp fra det offentlige.

Jeg må minde om, at kontanthjælp og førtidspension som udgangspunkt kun er en subsidieret ydelse. Hvis modtagerens situation ændrer sig så meget, at vedkommende vil kunne blive selvforsøgende, kan den bevilgende myndighed trække bevillingen tilbage. Det er efter min opfattelse i overensstemmelse med god forvaltningsskik.

Og ja, der kan være tilfælde, hvor kravene synes helt urimelige i forhold til den enkeltes fysiske formåen. Her kan kritik af lovgivningen være berettiget. Men reelt er lovgivningen på mange områder meget fleksibel. Ofte er det op til den enkelte sagsbehandler at handle sammen med borgeren ud fra den rehabiliterende tanke.

Kravet om den rebelske socialrådgiver opstår ofte, fordi borgere forventer støtte til at opnå tilbud eller ydelser, som ikke kan rummes i loven, men som vedkommende ønsker sig eller mener sig berettiget til.

Fra min egen hverdag husker jeg en sag, hvor jeg blev opsøgt af en ung mand, som gerne ville søge kontanthjælp. Han havde af venner og bekendte fået oplyst, at såfremt man havde en psykiatrisk diagnose, ville ydelsen være højere, men han fik ikke den ønskede diagnose. Det udløste et mindre raserianfald. Her var altså en borger, som tydeligvis ville udnytte systemet til egen fordel og blev vred over ikke at få systemets hjælp til at gennemføre missionen.

Det er blot et af mange tilfælde, jeg har oplevet i tidens løb. Jeg

fremhæver det, fordi det viser, at ligeså vel som nogle afgørelser strider mod al fornuft, er der også borgere, som prøver at udnytte systemet udelukkende til egen fordel. Men ét står helt fast: Uanset hvad skal jeg som ansat i det offentlige altid rette mig efter den til enhver tid gældende lov.

Udsatte har også ansvar

Er der noget, der undrer mig i debatten om det sociale område, er det, at den altid handler om, hvad myndighederne bør eller skal gøre. Jeg ser desværre sjældent indlæg, som tager borgerens forpligtelser op til seriøs behandling.

Det er uheldigt, fordi hele sociallovgivningen hviler på ideen om, at den udsatte borger skal videre i livet, og her er borgeren den centrale aktør; ikke socialrådgiveren. Uden den udsattes aktive medvirken og ønske om at forandre sit eget liv, kommer man ikke videre.

Derfor er det afgørende, at opfattelsen af, at jeg som socialrådgiver skal agere den frelsende engel, revideres. Det er kun borgeren, der kan ændre sit eget liv – for kun derved bliver processen fra udsat til aktivt deltagende i eget liv en realitet.

Jeg er som ansat i det offentlige hverken modpart eller frelsende engel, men derimod medspiller inden for lovens rammer.

Desværre fremstilles det i debatten ofte, som om socialrådgivere udøver unødigt og rå magt.

»Myndigheder har aldrig kunnet vinde en værdi- eller frihedskamp med rå magt og kontrol,« skriver Linda Villadsen for eksempel i sit debatindlæg.

Jeg er ikke bekendt med den rå magts indførelse i socialrådgiverfaget. Derimod er jeg bekendt med, at borgere kan møde sanktioner, såfremt de ikke ønsker at samarbejde. Men også det sker efter lovens bogstav. Så påstanden om, at socialrådgiverne har magten og dermed hovedansvaret for skabelsen af et værdigt samfund for alle borgerne, må siges at være forfejlet.

Afslutningsvis vil jeg citere Region Syddanmarks kloge ord: Der skal være »ordentlighed i det, vi gør og siger«. Som følge heraf udviser vi empati, fornuft, medmenneskelighed og en høj grad af faglighed i vores samarbejde med de socialt udsatte. Det er sådan, man opnår resultater.

kronik@information.dk

Gerhard Bang er socialrådgiver

Private virksomheder har brug for pædagoger

Danmark har behov for erhvervspædagoger. Pædagoguddannede, der kan hjælpe private virksomheder med at tage deres sociale ansvar og integrere udsatte unge i deres produktion

Af Steffen Høgh

Lige nu har vi en stor gruppe unge, primært mænd, der aldrig har været gode til 'røv til sæde'-undervisning og aldrig har vundet fodfæste i uddannelsessystemet. Unge mennesker, der keder sig og finder på dumme ting, som ikke sjældent er på kant med loven.

At stå uden for arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet i ungdomsårene kan blive skelsættende for resten af livet. Og når mange virksomheder i stigende grad efterspørger arbejdskraft, er der ingen grund til at lade de unges ressourcer forblive uudnyttede.

Det, der er brug for, er virksomheder med viden om, hvordan man lærer medarbejdere op. Det skal kombineres med særlige pædagogiske kompetencer. Det kræver nemlig alternativt pædagogisk arbejde at håndtere mennesker, der har oplevet skæve ting end de fleste, og sørge for, at de bliver godt integreret i en virksomhed.

Helt konkret mangler vi en særlig type pædagog, der ikke laver pædagogisk arbejde, som vi kender det, men derimod driver pædagogik ved at lave manuelt arbejde side om side med borgeren, der befinder sig på kanten af samfundet. På den måde kan pædagogen agere rol-

lemmodel. Hvorfor uddanner vi ikke pædagoger til andet end at passe børn i institutioner? Som de pædagogiske uddannelser er i dag, vælger man hurtigt at arbejde med normalområdet eller specialområdet. Enten passer man børn i daginstitutioner, eller også arbejder man for eksempel med handicappede eller i døgninstitutioner.

Vi skal ud over den søjletænkning, der præger og spænder ben for arbejdsmarkedet, og i stedet bruge kompetencer efter behov. Pædagogiske uddannelser bør have øje for det private erhvervsliv og oprette en særlig pædagogisk linje med dette fokus. En linje, hvor der tages højde for, at der er et nyt afsætningsmarked. Erhvervspædagogen har de fornødne ressourcer og kompetencer, der skal til for at skabe struktur og forudsigelighed om de socialt udsatte på arbejdsmarkedet.

Bonus til virksomhederne

Socialt udsatte befinder sig imidlertid sjældent i virksomhedernes foretrukne rekrutterings-

Vi mangler en særlig type pædagog, der ikke laver pædagogisk arbejde, som vi kender det, men derimod driver pædagogik ved at lave manuelt arbejde side om side med borgeren, der befinder sig på kanten af samfundet

base. Derfor er det nødvendigt, at der skabes et væsentligt økonomisk incitament til at ansætte dem. Det vil gavne alle inklusive samfundsøkonomien.

Det offentlige Danmark kan også påvirke området ved at stille krav til virksomhederne. Hvorfor er det ikke et parameter for, at man kan samarbejde med såvel kommuner som regioner og staten, at man tager et socialt ansvar? Hvorfor er det ikke et krav, hvis man vil være leverandør til det offentlige? Det må være noget for noget.

Kræver ansvarlighed

Udover mere direkte økonomiske incitamenter er det værd at bemærke, at virksomheder, der handler socialt ansvarligt, også styrker deres kommercielle potentiale. De får mulighed for at blive frontløbere og forbilleder, hvilket i sidste ende kan give dem en unik markedsposition.

I dag nærer mange borgere mistillid til de traditionelle institutioner, og derfor må de private virksomheder tage ansvar og spille en større rolle end hidtil for at løse nogle af de udfordringer, vi står overfor. Det er på samme tid virksomhedernes kors at bære og en enestående mulighed for at gå forrest, vise vejen og høste al den goodwill, som borgerne lige nu mangler et sted at placere. Fremtidens forbruger kommer til at straffe de virksomheder, der ikke lever op til ansvaret.

Desuden bliver der i fremtiden en intens kamp om at være bedst til at tiltrække arbejdskraft og integrere socialt udsatte unge borgere. Sidstnævnte evne er et overset konkurrenceparameter virksomhederne imellem. Og i øvrigt er mennesker, der har oplevet, at deres arbejdsplads har givet dem en håndsrækning på et skelsættende tidspunkt i livet, de mest loyale og hårdtarbejdende af slagsen.

debat@information.dk

Steffen Høgh er pædagog, master i positiv psykologi og direktør i 3R Kontor